

er saa vidt mig bekendt i danske Handels- og Industri Kredse — ikke mindst i vor Handelsstand — meget stærke Ønsker om, at denne Bemyndigelse for Ministeren opretholdes og, saa snart det lod sig gøre, benyttedes til at ansætte en Attaché i det tyske Riges Hovedstad, Berlin. Det forekommer mig, at der er særlige Grunde hertil. Vi have en overordentlig stor Om sætning med Tyskland. Vor Udførsel dertil er ikke Hovedsagen i denne Henseende, skønt den er meget betydelig. Jeg ser af den sidste statistiske Aarbog, at vi i det paagældende Aar udførte til England for 326 Mill. Kr., til Tyskland for omtrent 109 Mill. Kr. Det er altsaa en Udførsel, der er en Trediedel af den, vi have til England. De to Lande tilsammen modtage omtrent hele vor Udførsel. Men vi have dernæst fra Tyskland en overordentlig stor Indførsel. Er England Nr. 1, hvad Udførselen angaar, saa er Tyskland Nr. 1, hvad Indførselen angaar. Medens vi fra England indførte for 117 Mill. Kr., indførte vi fra Tyskland for 241 Mill. Kr., altsaa mere end det dobbelte. Disse to Forhold, baade den store Udførsel, som vi allerede have til Tyskland — en Udførsel, der meget let kan vokse sig større, end den nu er —, og den overordentlig store Indførsel maa begge opfordre til, at vi i Tyskland havde en Repræsentant, som nøje og paa første Haand kunde følge alle Rørelser i det tyske Forretningsliv. Det, man trænger til, er netop ikke en speciel Konsulent for Landbrug eller Fiskeri eller Industri eller andre Erhverv, og endnu mindre trænge vi til en Konsulent for hvert af disse Erhverv, men det gælder for os om at have en kommercielt uddannet Mand, saa vidt muligt en overlegen Handelsmand, i Berlin, som kunde følge Bevægelserne baade i Forretningslivet, i Bankvæsenet og paa alle saadanne Omraader, og som derved kunde støtte og fremhjelpe vor Eksport til Tyskland og holde Øje med alle de Bevægelser, som have Interesse for os i det Samarbejdsforhold, som vor Indførsel fra Tyskland medfører, altsaa med de Stød, som maatte forberedes i Tyskland til at forøge denne Indførsel til os, og med hvad der nu ellers kunde være af Interesse.

Det er blevet nævnt her i Salen, at det vilde have haft stor Betydning for os, om vi under Bankkrisen og under de europæiske vanskelige Kriseforhold havde haft en saadan Repræsentation i Tyskland. Under alle Omstændigheder forekommer det mig, at man burde opretholde Bemyndigelsen for Ministeren til at ansætte to

Attacheer. Erfaringen viser, at det ikke, fordi Bemyndigelsen er der, er nødvendigt, at den benyttes, og hvis man af en eller anden Grund, enten fordi man midlertidig vilde spare Pengene, eller man ikke kunde finde den rette Mand, ikke straks vilde ansætte Attachéen i Tyskland, kunde man jo lade være. Men at lukke Døren for os saaledes, at det fra nu af vil være Ministeren forbudt at ansætte en Attaché i Berlin, finder jeg meget uheldigt, og jeg vilde derfor lægge det høje Ting paa Sinde, om det ikke vilde være rigtigt at vedtage en Ændring i den af mig her foreslaaede Retning, eventuelt med de Forandringer af Summer og andre underordnede Punkter, som man ved Forhandling med Ministeren, dersom denne i det hele fandt at kunne tiltræde Ændringsforslagenes Tanke, maatte kunne komme til.

Zahle: Den ærede sidste Taler (Wulff) er enig med mig i de almindelige Betragtninger, jeg anstillede om, at Staten burde være upaavirkelig af Tilbud fra Kapitalens Side enten om Pengegaver eller om Pengeanbringelser, og han burde da ikke have insinueret, at der i mine almindelige Betragtninger skulde ligge nogen som helst Beskyldning mod Store Nordiske eller mod Østasiatisk Kompagni. Den Hæderlighedsattest, som det ærede Medlem gav disse to Selskaber, var sikkert ikke paa nogen Maade tiltrængt.

Udenrigsministeren (Ahlefeldt-Laurvig): Maa jeg udtale min Tak for Udvalgets Stilling til Lovforslaget. Det hører jo til Sjældenhederne, at en Minister faar mere, end han begærer, og det er ogsaa sjældent, at en Minister maa udtale, at det Resultat, som et Udvalg er kommet til, er bedre end det, han selv har naaet i det Lovforslag, han har indbragt. Men jeg maa trøste mig med, at Udvalget maa ske ikke havde været fuldt saa spendabelt, hvis ikke Anmodningen fra de to Selskaber finansielt havde været saa særdeles godt underbygget.

Folketingsmanden for Københavns Iste Valgkreds (Wulff) har paa Højres Vegne stillet Forslag om Bevilling til ikke een, men to Handelsattacheer. Jeg skal hertil bemærke, at de Erfaringer, Udenrigsministeriet har gjort med Hensyn til Handelsattacheerne, have været særdeles gode, og jeg vil ogsaa anse det for ret rimeligt, at Udenrigsministeriet ad Aare kommer tilbage til denne Sag og anmoder om at faa Bevilling til en Handelsattaché